

Hodi Mesto / Jasmina Založnik (spremnno besedilo)

... Smo kot delček prahu ali milni mehurček, ki izgine v tem ogromnem babilonu, a hkrati vsaka naša beseda, vsaka naša gesta, vsak naš korak in način tega koraka sokreira našo realnost ...

Izhodiščno jedro projekta temelji na dveh povezanih premisah; na tehnoloških spremembah ter njihovem vplivu na posameznika in z vprašanjem izražanja in delovanja »oblasti«, ki jo francoski teoretik Michel Foucault razvije in utemelji na podlagi analize oblik subjektivacije ter pojasni s pojmom governmentalnosti. Z uvedbo pojma governmentalnosti namreč Foucault z besedno igro označi součinkovanja vladanja (government) in duševnosti (mentality) ter tako pokaže način delovanja oblasti in načinu upravljanja s posameznikom, ki ne deluje zgolj in samo skozi represijo, temveč predvsem skozi prostovolje postopke podreditve. To stori tako, da najprej določi tisto, kar deluje kot njena zunanost oziroma tisto kar izpade iz predpostavljene in določene norme in nato omenjene fenomena skozi različne postopke naredi vidne.

V tem pogledu so igre/postopki izločanja oziroma načini »upravljanja« s posameznikom temeljnega pomena, saj posameznika že od samega začetka usmerjajo k normativnim vzorcem obnašanja, zagotavljanju »varnega« bivanja znotraj družbene sredine in njegovega sprejemanja. Omenjeno nasilje je subtilno prenešeno v množstvu zgodb, ki se med seboj prepletajo, dopolnjujejo ter kot celota odzvanjajo njeno sporočilnost. Otroške igre in izštevance se mešajo s kratkimi refleksijami, poetičnimi sestavki, družbenimi dejstvi, osebnimi premisleki, vprašanji, ipd. Ponavljajo ter hkrati prevprašujejo naše lastne pozicije in odnose do družbe in sveta, v katerem živimo.

Kljub temu, da se družba spreminja, kljub temu, da se mesto nenehno spreminja, pa ostaja prav družbeno »nasilje« kot postopek upravljanja nespremenjen. Namesto aktivne in usmerjene (samo)transformacije, kritične refleksije, ki bi lahko vodila k večji »avtonomiji« posameznika, sprejemanju variabilnosti življenjskih nazorov in oblik bivanja se zdi, da postajajo posamezniki vse bolj vodljivi, usmerjeni in podredljivi.

Morda izkušnja sprehoda odzveni v spremembo, morda transformira pogled in odnos med lokacijo (mestom) in zvočno sliko, da se zareže v posameznikovo notranjost, se ga dotakne, nagovori, prevpraša njegovo lastno mesto. Morda pa nasprotno, bo izkušnja odzvenela zgolj kot ponovitev usmerjenega gibanja, sledenja priročni napravi, kot še ena izmed številnih zgodb. Morda se bo gledalec vsaj ozrl okoli sebe, odlepil oči od sledilne naprave, sprevidel, da je zemljevid samo pomagalo in ne zapoved, povezal lokacije in institucije, koreografijo njegovega koraka, utrip mesta, ki bi lahko bil drugačen. Zaradi tega pot namensko ni popolnoma zvezna, temveč vsebuje manjše premore, možnosti prekinitve, izstopa ali nadaljevanja poti v drugi (ne nujno sledeči ji) Coni. Tudi cilj je zgolj simbolično označen, saj se vsaka zgodba (uprizoritev) nekje konča, a ta konec ni dan, temveč odprt, kot je odprta vsaka njena enota. Brez klasičnega začetka in konca, temveč kot kokofonija življenja, glasov, misli, podob... Zvok in beseda, ki se prekrivata, izpodrivata, izvanjata.

Preplet teh zgodb oziroma njihovo plastenje ustvarja šum kot pristno izkušnjo kokofonije urbanega okolja. Ta ima na eni strani »časovno«, historično dimenzijo (nalaganje, izpodrivanje, prekrivanje danih realnosti), na drugi pa je odsev množstva številnih glasov, ki se še vidneje zgoščajo v urbanih središčih. Tistih slišanih in še bolj tistih neslišanih. Videnih, a spregledanih.

Nebo nad menoj. Gore za menoj. Ulica pred menoj. Hodim. Opazujem. Poslušam. Sem gledalec. In sem glavni akter.

Nebo nad menoj. Gore za menoj. Ulica pred menoj. Hodim.

Naj večer preživim ob pisanju poezije ali ob branju 59. člena ustave o zagotovljeni svobodi znanstvenega in umetniškega ustvarjanja?

Hodim.

Naj večer preživim v igri s svojim otrokom? Ali v bitki za svojega otroka?

Hodim.

V iskanju ravnovesja med svobodo. In nujnostjo vključenosti v družbo.

Hodim. In opazujem ljudi, ki hodijo

... vse kar sem slišal in videl je vse tisto, kar nisem slišal in videl, ko sem poslušal in gledal.

(iz besedila Hodi Mesto, Saška Rakef)

Namen zvočnega zemljevida ni v prostorskem vodenju in usmerjanju, temveč predvsem beleženju zvočnih slik in preizpraševanju povezav in odnosa s konkretnim prostorom (lokacijo). Na ta način razpira mesto fikcije in iluzije objektivacije zemljevidov in še bolj njegovo spremenljivost oziroma pomen osebne izkušnje nekega konkretnega prostora. Vabi nas, da zemljevide ugledamo, kot slike, prisposode, ki nas z vse večjo natančnostjo izrisa (googlemaps/googleearth ipd.) zavajajo in slepijo našo percepcijo. Zaokrožena in vezna celota namreč vsebuje luknje, prazne krajine, ki so iz takega ali drugačnega razloga izvzete. Temu pravimo Streisand efekt, ki beleži cenzuriranja podatkov na internetu. (Za ponazoritev vzemimo primer Google zemljevida, iz katerega lahko iztrgamo katero koli ulico, košček obale ipd., pri čemer pa se na "iztrganem mestu" ne pojavi prazen prostor, temveč se poveže zunanjo linijo tako, da med njima nastane kontinuitetno, navidezno "naravno nadaljevanje".) Omenjeno se vse manj preizprašuje, predvsem zaradi slepega sledenja napravam, uprtemu pogledu naravnost pred nas ali navzdol proti napravi. Pogled je omejen, orientacija usmerjena, omejena. Prostor za izgubo, samoraziskovanje se manjša. V tem pogledu želi Hodi mesto, kot že rečeno, iztrgati pogled obiskovalca iz »naprave«, ga tudi krožno peljati in odpreti majhen delček centra Ljubljane, ki skriva stoletje spominov, vpisanih v arhitekturo, ki se na njem razteza. Poskrbi za motnjo s samim zemljevidom. Zemljevid, ki paradoksalno sloni na prostorki nestabilnosti oziroma ki deorientacijo jemlje kot prednost, ki šum jemlje kot izziv, ki z odprtostjo vabi k dopisovanju, refleksiji, (samo)transformaciji.

Mesto Hodi. Hodi Mesto. Hodimo tudi mi. Z njim. In ono z nami.
Vstopite tudi vi. Da bo mesto hodilo. Drugače. Morda. Nekoč.

---

avtorji

koncept in zasnova: Irena Pivka, Brane Zorman

besedilo: Saška Rakef v sodelovanju s Klavdijo Zupan, Ireno Pivka, Brantom Zormanom

zvočna zasnova in zvočni zemljevid: Brane Zorman

prostorska zasnova: Irena Pivka

aplikacija radio aporee:::minatures for mobiles: Udo Noll

dramaturgija: Klavdija Zupan, Saška Rakef, Jasmina Založnik

pregled besedila: Tomaž Gubenšek

spremno besedilo: Jasmina Založnik

glasovi: Mojca Funkl, Tomaž Gubenšek, Gašper Jarni, Saška Rakef, Marinka Štern in otroci: Pika in Oskar Kapelj, Lara in Borut Bončina, Leo Pintar, Naomi Uma Zorman, Jan Verdellis

produkcija CONA zavod za procesiranje sodobne umetnosti, Peričeva 7, SI - Ljubljana

<http://www.cona.si> kontakt cona@cona.si

Program in projektne enote zavoda CONA podpira Mestna občina Ljubljana, Oddelek za kulturo,

projekt sofinancira Ministrstvo za kulturo